

Recensie: The Irishman ★★★★****

Cinema Cartoons
zaterdag 16 november 2019

foto © Netflix US, LLC

Recensie:

Of *The Irishman*, dat gebaseerd is op 'I Heard You Paint Houses' van Charles Brandt, genomineerd zal worden voor de Oscars? Zeker, al is het maar omdat geweten is dat the Academy houdt van goede oude traditionele cinema. De epische misdaadfilm is eigenlijk gewoon een soort Romeinse Tragedie die zich afspeelt in de jaren '50 tot 1975, de moord op Jimmy Hoffa. Frank Sheeran (Robert De Niro) komt in een lastig parket terecht wanneer zijn opdrachtgever Russell Bufalino (Joe Pesci) hem zegt dat Jimmy Hoffa (Al Pacino) omgebracht moet worden. Sheeran is Hoffa's bodyguard en vertrouwenspersoon. Hoffa heeft Sheeran dan ook nog maar net geëerd op een publiek evenement. Sheeran moet dus partij kiezen en zijn loyaliteit ten opzichte van Hoffa opgeven. Waarom? Omdat Hoffa opnieuw hogerop wil bij de vakbonden. Hij heeft net van Nixon gratie gekregen na een gevangenisstraf van 7 jaar, en wil zo de banden met de maffia doorknippen. Een idee dat tegen de belangen is van de misdaadfamilie Bufalino. Wanneer Hoffa in de cel zat, leende zijn vervanger Frank Fitzsimmons, gespeeld door Gary Basaraba, immers nog geld aan de maffia â€

De dramatische crimi die het verhaal op biografische manier (via De Niro) vertelt, duurt maar liefst 3,5 uur en is in een beperkt aantal kwaliteitsbioscopen zoals Cinema Cartoon's in Antwerpen te zien. Vanaf 27 november 2019 volgt de release op Netflix. De beperkte speeltijd, de lange duur â€ vooral in de eerste 100 minuten sleept de film wat - en de overwegend zeer lovende reacties over de film (hoewel wij vinden dat ie wat lang is en de expositie van de personages wat kort met stills hoe ze aan hun einde zijn gekomen, zodat je onvoorbereid mogelijks verloren loopt in de film) zorgen er weliswaar voor dat het knap lastig is om een ticketje te scoren in een art-house bioscoop, ook zo in Cinema Cartoon's dat het bordje 'uitverkocht' op zaterdag al heel vroeg kon bovenhalen.

In *The Irishman* vertelt de Iers-Amerikaanse veteraan uit de Tweede Wereldoorlog Frank Sheeran zijn levensverhaal wanneer ie hoogbejaard is en terecht is gekomen in een bejaardentehuis. Hij blijkt de enige overlevende die weet wat er allemaal gebeurd is met Hoffa. Enkele agenten proberen dan ook nog een allerlaatste keer Sheeran aan de praat te krijgen. Tevergeefs. Hoffa is sinds 1975 van de aardbol verdwenen, spoorloos. Zijn lichaam werd nooit gevonden. In *The Irishman* praat Sheeran wél.

Waar the Academy sowieso zal voor vallen is de soundtrack die een en al nostalgie uitademt. Of wat dacht u van nummers als 'In the still of the night' van The Five Satins, 'Tuxedo Junction' van Glenn Miller, 'I hear you knocking' van Smiley Lewis en 'The fat man' van Fats Domino? Martin Scorsese regisseerde *The Irishman* daarnaast met erg veel zorg. Ook in het kleurgebruik, de kledij, de auto's, de setting, â€ ademt de prent de jaren '50 tot '75 uit en zien we het verhaal verlopen met op de achtergrond enkele erg belangrijke historische evenementen zoals de moord op Kennedy en het Watergateschandaal.

Heel wat humor steekt er ook in, zoals in een van de eerste scènes waarin Hoffa Sheeran ontmoet: 'I heard you paint houses', een verwijzing is het naar mensen doodschieten thuis zodat de bloedspatten tegen de muur vliegen. Bill Bufalino (Ray Romano) zal Sheeran verdedigen in de rechtbank. Sheeran leverde namelijk een deel van het vlees in zijn vrachtwagen dat bestemd was voor restaurants aan een

gangster om zo zelf wat geld in zijn zakken te kunnen steken. Op die manier fraudeert hij en levert hij elders minder stukken dan op de bestelbon staat. Hij draait er gewoon van andere leveranciers aan zijn kant terwijl hij hun label eraf doet. Maar Sheeran wil steeds meer geld opstrijken zodat ie op een bepaald moment met een lege verzegelde truck in de loszone van een restaurant aankomt. Een absurd en dom beeld levert dat op. Scorsese lijkt dus bij momenten te spotten met het eigen filmgenre dat en de personages die ie koos.

Sheeran levert namelijk eerst illegaal aan de gangster om daarna pas zijn vrachtwagen te verzegelen. Zo komt de fraude aan het licht maar niemand kan dat bewijzen. Sheeran wordt dan ook vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs. Bill introduceert hem vervolgens bij zijn neef Russell Bufalino (Joe Pesci). Sheeran zal jobs doen voor Russell, en ook heel wat moorden plegen wat een grappige scène oplevert waarin ie herhaaldelijk gebruikte wapens aan een brug in het water gooit.

Gezinsuitbreiding betekent dat Sheeran op zoek moet naar bijkomende inkomsten. Zo moet ie een wasserij opblazen in opdracht van Whispers (Paul Herman). Een bedrijf dat behoort tot de Joden, zo wordt hem verteld. Maar die info klopt niet helemaal. De Italianen, Russell Bufalino, zitten daar als aandeelhouder zelf ook mee in. Sheeran mag het geld houden dat hem beloofd is voor de job maar moet wel zijn extra opdrachtgever ook ineens ombrengen.

Hoffa wordt als Amerikaans vakbondsleider voorzitter van The International Brotherhood of Teamsters en zal (mede door zijn connecties met de maffia en de criminele Bufalino-familie) ook veel invloed hebben. Nog zo'n heerlijke van de pot gerukte lang uitgesponnen scène is die met Hoffa's pleegzoon Chuckie O'Brien (Jesse Plemons) en Sally Bugs (Louis Cancelmi), een andere gangster. In een minutenlang gesprek gaat het over wie er op de achterbank gaat zitten: Sheeran of Bugs. Het is er namelijk nat omdat er vis gelegen heeft. Daarop wordt Chuckie gevraagd welke vis het was. Maar vermits hij de naam niet kan benoemen van de vis, zaait dat niet alleen achterdocht, hij wordt ook nog heerlijk in het belachelijke getrokken: 'Dus je gaat naar de visboer en je vraagt daar gewoon 'vis'?'. Tenslotte krijgt hij de raad om in het vervolg de vis goed te verpakken want die geur gaat moeilijk uit de zetels. Hier neigt Scorsese in zijn absurdisme zelfs naar surrealisme omdat ie deze scène zo'n waanzinnig van de pot gerukte proporties laat aannemen.

Idem voor de scène waarin Hoffa moet wachten op de Italiaan Tony Pro, gespeeld door Stephen Graham ('ze heten allemaal 'Tony''). Hoffa heeft geen al te hoge dunk van hem. Voor hem zijn Italianen allemaal 'spaghettivreters'. Aan vooroordelen en racistische praat dus geen gebrek. En wanneer Pro te laat verschijnt, stelt dat het koud is in NY terwijl het daar net zo goed ook zomer is op hetzelfde moment, en durft in shorts op te dagen, vindt Hoffa dat als een uiting van gebrek aan respect. Ook dat is goed voor een lang uitgesponnen scène die uitmondt in niets dan polarisering tussen de twee clans Hoffa en Pro. De ene wil verontschuldigen van de ander als die eerst zich verontschuldigt. Pro is carrière aan het maken bij de Teamsters en dat zint Hoffa niet.

Ook het oog-om-oog-tand-om-tand-principe zien we via autobommen in The Irishman. Het levert een knappe scène op "misschien wel de spannendste uit de hele film - wanneer een vrouw van de betrokkenen haar wagen wil starten. Al dat moorden heeft uiteindelijk voor gezorgd dat Sheeran geen normaal familieleven heeft kunnen leiden. In een bowlinghal probeert ie wat krampachtig gezinswarmte te veinzen door zijn dochter Peggy (Lucy Gallina) voor te stellen aan Russell Bufalino. Een erg ongemakkelijk moment. Peggy zal alle banden met haar vader later opblazen. Sheeran zal wellicht eenzaam sterven en met die gedachte moeten leren leven.

Het zou ons verbazen mochten zowel Scorsese (regie), Robert De Niro (hoofdrol), Al Pacino (bijrol) en Joe Pesci (bijrol) niet genomineerd worden voor een Oscar.

Hoewel De Niro en co uitmuntend acteren en zowel de digitale verjongings- en verouderingskuur erg goed uitpakt, blijven we bij de mannen de fenomenale prestatie van Joaquin Phoenix in Joker hors catégorie vinden. Pacino en Pesci moeten het dan maar onder elkaar uitvechten wie het beeldje voor beste bijrol verdient!

< Bert Hertogs >